

och fir esou erëm ganz vill Leit kënnen dee Moment unzeschwätzen.

Dann hu mer eise Preventiounstheater, wou mer och amgaange sinn ze kucken, deen nach op enger anerer Sprooch ze presentéieren. Ech hunn och elo nach eng Entrevue mam portugiseschen Ambassadeur, well an der Vergaangenheet war emol mat der Communautéit och hei zesummegeschafft ginn, fir eeben och ze kucken, dass een hei nach ka mat hinnen eeben esou dat Theaterstéck, dat mer hunn, an hirer Sprooch presentéieren.

Bon, fir de Rescht: Fir alleguerten déi Fraen eeben unzeschwätze mat Migratiounshannergrond, schaffe mer och ganz enk zesumme mam Familjeminière. Dat heescht, mir profitéieren och vun hire Reseaun, fir eeben och do ganz vill Leit kënnen unzeschwätzen, wéi infolux.lu. Dat ass dee virtuellen Informatiounsstand, wou mir als „Mega“ och drun hängen. Wa si jo Formatiounen offrénieren am Kader vun der Integratioun, da gi mir och ëmmer en Input mat, fir direkt déi néideg Informatiounen un déi direkt Communautéite kënnen ze bréngen, respektiv wann esou Journéë sinn, wéi d'Journée d'orientation am Kader vum Contrat d'accueil et d'intégration, hält de „Mega“ och mat deel, och nach un aneren Aktivitéiten, mee fir just ze weisen, dass hei eng ganz enk Approche ass. Wéi gesot, mir probéieren ëmmer iwwer nei Weeër ganz vill Leit unzeschwätzen. Mir haten och nach d'Facebook-Live-Event, wou mer nach eng Traductioun gemaach hunn, fir eeben och dee Moment nach weider Communautéiten unzeschwätzen.

A fir de Rescht si mer och ganz am enke Kontakt mat de Gemengen, den Office-socialen. Also, a grondsätzlech all Centre d'accueil, wou mer mengen, wou ee kéint eventuell op Affer treffen, hu mer eis Broschüre respektiv eist Informatiounsmaterial zur Verfügung gestallt.

Dann hutt Der mech gefrot elo, mat den Zuele vun deene Leit, déi an de Fraenhaiser ënnerbruecht sinn, wivill do eng Openthaltsgeneemegung hunn. Also, wann ech gewosst hätt, dass Der elo esou prezis géift froen, hätt ech déi Zuel nogesicht. Ech kann Iech haut do keng Äntwert drop ginn. Ech sinn awer gäre bereet, dat bei de concernéierte Gestionnairen nozefroen an da ginn ech Iech dat nach gäre weider eran.

Mee grondsätzlech ass awer ze soen – dorop hunn ech och scho virdrun higewisen –, dass all Affer hei am Land gehollef kritt! Dat heescht, wann eng Fra sech mell, gëtt do net gekuckt, wéi d'Nationalitéit ass. Bon, wat ee muss da klären, ass effektiv d'Sprooch, dass ee sech ka verstännegen, mee mir maachen do u sech elo keng Differenz.

A wann och Concernéierter vun haislecher Gewalt, also Affer vun haislecher Gewalt, kommen, déi elo keng Pabeieren hu respektiv sech och elo illegal bei eis am Land ophalen, da gëtt och ëmmer eng Analyse cas par cas gemaach. Do gëtt wierklech ganz konkret de Fall gekuckt, wéi een där Persoun dee Moment kann och hëllefen. Dat mécht jo elo net de „Mega“, ech mengen, dat ass mat deenen zustännegen Instanzen, wou dee Moment och ... an do gëtt och ëmmer eng individuell Léisung fonnt, fir eeben der Persoun direkt hei kënnen ze hëllefen.

Dir hat och drop higewisen, dass et net esou bekannt ass a puncto Openthaltsgeneemegung ..., wann een déi och am Kader vun haislecher Gewalt fret. Effektiv, menges Wëssens si bis elo just fénnef där Demandé bei der Immigratioun eragaangen. Eng dovunner ass positiv aviséiert ginn, eng aner ass nach en cours de traitement. Mee och hei ass wichteg, ëmmer erëm dorop opmierksam ze maachen, dass een dee Moment awer och kann ... Et ass jo am Kader vun

der Istanbul-Konventioun, wou dat och an d'Immigratiouns-gesetz erakomm ass, dass dee Moment och eng Persoun, déi Affer vun haislecher Gewalt ass, eng Openthalts-geneemegung ka kréien.

D'Interpreeten, d'Traductioun, hutt Der gefrot. Ben, jo, do sinn och eis Gestionnaire reegelméisseg op Iwwersetzungen ugewisen. Mee vu dass et eng grouss Demande ass an och eng grouss Unzuel vu Sproocher respektiv och eng limitéiert Disponibilitéit vun deene Leit, déi d'Traductioun maachen – well déi vu ville Säiten zitéiert ginn, net nëmme vun eise soziale Services, mee och vun aneren –, sou ass et natierlech och fir eis Gestionnairen net ëmmer einfach, dat direkt ze léise respektiv hu se och do mat Enkpäss ze kämpfen. Mee och hei, wéi gesot, gëtt awer ëmmer eng Solutioun fonnt. Et ass elo net, wann net direkt en Interpret sur place ass, dass een net der Persoun dee Moment kann hëllefen. Si gëtt awer en charge geholl, dat wëll ech och ganz kloer soen. An et ass och gutt, dass dat esou fonctionéiert!

D'Fraenhaiser – hutt Der och nach ugeschwat –, jo, bestätegen, dass mer eng Waardelëscht hunn, an ech mengen, do brauche mer net laang ronderëm de Bräi ze schwätzen: Eng Waardelëscht ass ni gutt a weist natierlech och, dass, jo, vill Leit weiderhi mam Logement ze kämpfen hunn. Dat ergëtt sech natierlech doraus.

Mee och hei wëll ech grondsätzlech soen, wann eng Persoun Affer vun haislecher Gewalt ass an et virun allem eng akut Situatioun ass: Ëmmer den 113 urufen! Dat ass dat Éischt, wat ee soll maachen: Et soll een d'Police ruffen! D'Police kënnt och.

An dann hu mer jo nach d'Gesetz vun der Wegweisung, vun der Expulsioun, dat jo eigentlech seet – an dat ass jo och gutt, dass mer dat esou hunn –, dass, wa sech dann erausstellt, dass eeben elo hei e Fall vun haislecher Gewalt ass, net d'Affer, dat a ganz ville Fäll d'Fra mat de Kanner ass, muss d'Haus verlossen, mee dass et muss den Täter sinn, deen d'Haus verléisst, dass eeben d'Fra net muss an engem Fraenhaus ënnerbruecht ginn.

Do gëtt et awer Situatiounen, wou dat net esou einfach ass an dofir sinn d'Fraenhaiser do. Mee e Fraenhaus ass u sech, jo, eng Structure d'urgence, eng Noutënnerkonft, a soll och nëmme fir eng Iwwergangszäit sinn. A wéi ech grad gesot hunn, mat deem Logementsproblem, dee mer hei hunn, ass natierlech de Problem, dass vill Frae laang an deene Strukturen sinn, an duerfir ass et och wichteg, dass mer weider investéieren an déi Zweet-Phas-Wunnengen, fir dee Moment d'Leit dann erëm op de Wunnengsmarché ze kréien.

Mee trotzdeem, och wa mer eng Waardelëscht hunn – an dat wëll ech och ganz kloer soen –, soll ee sech manifestéieren, wann een Affer vun haislecher Gewalt ass! Mir hu bis elo nach keen am Ree stoe gelooss. Et ass nach ëmmer eng Solutioun fonnt ginn. Am allerschlimmste Fall ginn déi Leit an engem Hotel ënnerbruecht. Dat ass vläicht net ideal, mee trotzdeem, et ass ëmmer besser, wéi dass ee muss doheem beim Täter bleiwen. A wéi gesot, d'Expulsioun, där ginn der jo och genuch geschwat, fir eeben ze evitéieren, dass d'Affer muss dee Moment d'Haus verlossen. Voilà!

Wichteg dann, fir ofzeschlëssen, an do sinn ech och ganz bei Iech, dass mer muss weider kucken, awer Strukturen ze fanne respektiv auszebauen. Do si mer och amgaangen, well just fir ze soen: Do hu mer de Projet zu Miersch, dat gëtt e Projet zesumme mat der Croix-Rouge. Do wäerten Appartementer a Studioen zur Verfügung gestallt ginn.

Dann ass e Projet zu Bartreng, dee wäert ufangs d'nächst Joer fäerdeggestallt ginn. Do kommen och Appartementer. Dat wäert eng Plaz sinn, also et wäert Plaz fir ëm déi 40 Persounen herno sinn, wou och Kanner, also d'Mamme mat de Kanner, kënnen ënnerbruecht ginn.

An da geet och elo gläich eng Struktur fir Affer vu Mënschenhandel op. Mir hunn där Strukturen, dat ass elo nach eng weider. An do sinn ech awer och amgaangen ze kucken, dass, wann déi Better elo net sollte beluecht ginn, déi net sollen eidel bleiwen, mee dass een eeben och ka kucken, dass dee Moment d'Affer vun haislecher Gewalt do kënnen ënnerbruecht ginn.

Ben, Dir gesitt, wann et driwwer hiergeet, fanne mer séier eng pragmatesch Solutioun. Mir si kreativ. An dat wichtegst ass, een, deen Affer vun haislecher Gewalt ass, egal vu wou e kënnt, egal wéi eng Nationalitéit en huet, egal wéi eng Sprooch e schwätzt, egal wéi e Geschlecht en huet, e gëtt net am Stach gelooss, e gëtt encadréiert, e kritt gehollef, an ech mengen, dat ass dat wichtegst. Et ass eng gemeinsam Responsabilitéit, déi mer hei hunn. An dofir fannen ech et och ganz gutt, dass Der d'Theema hei opwerft.

An an e puer Méint wäerte mer och de Rapport zur haislecher Gewalt vum leschte Joer presentéieren. An dann hoffen ech, dass mer dat an der Kommissioun erëm kënnen maachen an dass mer och do weider kënnen no Solutiounen sichen, well ech gesinn och hei eng Rëtsch Leit, déi och eng Verantwortung an de Gemengen hunn.

An domadder wëll ech ofschlëssen.

Dat heescht, mir sichen ëmmer nei Strukturen. Wann ee Plaz huet, bei eis steet d'Dier op! Mir si gäre bereet, dat mat Iech ze kucken. Duerfir, wéi gesot, et ass e gemeinsaamt Uleies. Et ass wichteg, dass mer hei zesummenhalen.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci der Madamm Gläichheitsministerin Taina Bofferding. Dann huet d'Madamm Jessie Thill nach eng Zousazfro.

Mme Jessie Thill (déi gréng) | Merci, Madamm Ministesch, fir déi Froen. Et war eng Fro, déi awer elo nach aussteet par rapport zu den Täter/innen bei Riicht Eraus, ob do och op eng Méisproochegkeet gesat gëtt, ob do och dru geschafft gëtt, fir do d'Sproochen auszebauen.

Mme Taina Bofferding, Ministre de l'Égalité entre les femmes et les hommes | Jo, selbstverständlech. Ech mengen, si mussen sech jo kënnen verstännegen, et ass jo och vum Gesetz virgesinn, dass ee muss déi Consultatioun beim Service maachen. A selbstverständlech gëtt do op Interpreten zrëckgegraff. An och si kucken, op hiren Deplianten, op hirem Internetsite an do, wou si eeben och Sensibiliséierung maache fir de Service, natierlech och méisproocheg ze fueren. Dat ass jo evident, fir eeben alleguerten d'Communitéiten dee Moment unzeschwätzen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Bofferding. Dese Punkt ass domat ofgeschloss.

8. 8003 – Projet de loi portant fusion des communes de Grosbous et de Wahl

Als nächste Punkt um Ordre du jour vun haut hu mer de Projet de loi 8003 iwwert d'Gemeengefusioun vu Groussbus a Wal. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An d'Wuert huet elo den honorabelen Här Rapporteur, den Här Carlo Weber.

Rapport de la Commission des Affaires intérieures et de l'Égalité entre les femmes et les hommes

M. Carlo Weber (LSAP), rapporteur | Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, da komme mer zu engem e bësse méi erfreeschen Thema. De Projet de loi 8003 betrëft d'Fusioun vun de Gemenge Groussbus a Wal aus dem Kanton Réiden.

D'Gemengegesetz gesäit vir, dass eng Gemengefusioun nëmme iwwert d'Gesetz gereegelt ka ginn. Ier et zu engem Projet kënn, gëtt et eng kloer Prozedur, wou sech déi zwou Gemengen iwwert d'Modalitéite vun der Fusioun eens ginn. Groussbus a Wal hunn an deem Sënn am Fréijoer 2019 éischt Gespréicher opgeholl, ënnert dem Motto „Zesumme méi staark“. Eng Analys huet gewisen: Hei begéine sech zwee Partner op Aenhéicht. D'Gemenge grenzen direkt uneneen. Groussbus a Wal besëtzen eng änlech Flächegréisst an Awunnerzuel. Déi lokal Wirtschaftsstruktur ass vergläichbar an d'Unzuel vun de Betriber praktesch identesch.

Schwéierpunkte sinn hei an deene Gemengen d'Landwirtschaft, d'Handwierk an d'Déngschtleeschungen. D'Gemenge verfügen och iwwer änlech Stärken, déi iwwert dësse Wee sollen ausgebaut ginn. Hiert Veräinslieden, insgesamt 30 aktiv Associatiounen, géif d'Gemengeliewe Groussbus-Wal beräicheren an zu engem aktive wichtege Duerfliewe bäidroen.

Eng nei Sportshal ass och eent vun den Ziler vun dëser Fusioun. Hei wëll ech awer och ënnersträichen: D'Museken aus deenen zwou Gemengen, déi zanter méi wéi zéng Joer matenee musizéieren, hunn elo als éischte Veräin d'Decisioun geholl a wäerten elo e gemeinsame Veräi grënnen, d'Groussbus-Waler-Musek, deemno ganz positiv Viraussetzungen.

Ganz positiv natierlech zu dëser Fusioun stinn och déi aktuell Buergermeeschtere vu Wal a Groussbus – häerzlech wëllkomm hei op der Tribün –, d'Madamm Christiane Thommes an den Här Paul Engel mat hirem Personal, mat hirer ganzer Ekip, mam Gemeinrot. Schéin, datt si bei dësem wichtege Akt dann derbäi sinn. Häerzlech wëllkomm, wéi gesot, hei an der Chamber!

(Applaudissements)

Merci villmools. Merci och fir de flotte Feedback. Ech hat am Virfeld e flott Gespréich mat de Gemeinvertrieeder, wat och fir mech selwer ganz wichtege war, fir mech mat der Situatioun méi staark ze befaassen. Villmools merci och fir dës ganz positive Feedback.

An hirer Informatiounsbrochür vun de Gemeinverantwoortleche gëtt och ënnerstrach: D'Uertschafte vun dëser Fusiungemeng, Groussbus, Dellen, Léierhaff, Wal, Bratter, Bëschrud, Gréiwels, Heeschpelt, Kéiber, Réidingshaff a Randschelt hunn all hiren eegene Charme a Charakter, dat soll och esou an där neier Gemeng bleiwen.

Erlaabt mer, datt ech hei awer Randschelt e bësse méi an de Fokus setzen, déi klengst Uertschaft aus dem Land mat enger Kierch, engem Paschtoueschhaus, engem Bauerenhaff. An deem ass e flotte Musée, en heescht „Thillenvogtei“. Et ass en aktive Musée, d'Liewen am Duerf, wéi ëm 1900 gelieft a geschafft gouf, absolut sehenswäert fir déi, déi nach net do waren, och fir e ganz flotten Dag, fir e mat de Schoulkanner eng Kéier besichen ze goen.

Dann ass et och ganz flott, datt an där fréierer Schoul e ganz flotte Bistro ageriicht ass, deen heescht „Dee Klunge Randschelter Bistro“. Fir déi, déi nach net do waren, Dir kënn roueg eng Kéier do passéieren!

Elo, a menger ganzer Euphorie iwwer Randschelt, kommen ech awer erëm zrëck bei d'Brochür. An der

Iwwerschrëft steet „Zesumme si mer méi staark“. D'Zil ass et, fir eng Gemeng ze schafen, déi déi néideg finanziell a personell Mëttelen huet, fir d'Missiounen vun der Gemeng kënnen besser ze erfëllen an d'Infrastrukturen an d'Servicer fir d'Betriber kënnen ausbauen. D'Fusioun erlaabt et de Gemengen, Synergien ze schafen an hir Ressourcen op dës Manéier méi effizient kënnen anzesetzen.

Well de Staat d'Fusiounen ënnerstëtzt, kréie si iwwert dësse Projet de loi eng finanziell Hëllef zougesprach. Entsprechend enger Decisioun vum Regierungsrat vum 14. Oktober 2020 sinn dat 2.200 Euro fir déi éischt 2.000 Awunner an 1.000 Euro pro weideren Awunner bis zu engem Plaffong vu 5.000 Awunner.

D'Gemenge Groussbus a Wal schaffen elo schonn zënter enger Rei Joren an de Syndikater zesummen, zum Beispill bei der DEA, der Museksschoul vum Kanton Réiden, der Réidener Schwämm, dem SİDEC a beim SİDEN. Déi zwou Gemengen hu gemeinsam e Programm ausgeschafft, wéi hir zukünftige Organisatioun kéint ausgesinn a wéi si hir Subventioun vum Staat géifen am beschten notzen.

Dësse Programm gouf der Inneministesche Taina Bofferd den 3. Februar 2021 eng éischte Kéier presentéiert. Eng Woch méi spët gouf an der Gemeinrotssitzung vu Groussbus a Wal decidéiert, hiren Awunner de Fusiounsprojet virstellen an hinnen d'Geleeënheet ze ginn, fir per Referendum dorüwer ofzestëmme, esou wéi déi Europäesch Charta zur Autonomie communale et virgesäit. Den 1. respektiv den 3. Juni goufen d'Informatiounsversammlungen ofgehalen, un deenen d'Inneministesche deelgeholl huet. Do gouf et Erklärungen zu den Enjeuen a Konsequenze vun enger Fusioun an dozou, wéi de Staat d'Fusioun ënnerstëtzt.

Beim Referendum vum 27. Juni 2021 hunn d'Bierger der Fusioun an deenen zwou Gemengen zugestëmmt. Den 2. März 2022 hunn déi zwou Gemeinverträge definitiv beschloss, dass d'Gemengen ab deem 1. September 2023 géife fusionéieren zu enger Gemeng, déi da Groussbus-Wal géif heeschen.

De 5. Mee huet d'Madamm Inneministesche de Projet de loi deposéiert, iwwert dee mer haut ofstëmme. Opgrond vum Avis vum Staatsrot vum 28. Juni huet d'Regierung den 1. August Amendementer gemaach. De Staatsrot huet effektiv dräi Opposition-formellen ausgeschwat. A sengem Avis complémentaire vum 23. Dezember approuvéiert de Staatsrot d'Amendementer an hieft d'Opposition-formellen op.

Nieft dem Staatsrot huet de Syvicol den 30. Mee 2022 en Avis ofginn, et gouf de Gemeinverantwoortlechen hei felicitéiert fir hir couragéiert Decisioun. En ënnersträicht seng grondsätzlech Ënnerstëtzung fir all fräiwëleg Fusiounen. E begrësst awer och, dass d'Regierung 2020 decidéiert huet, d'Montante fir d'Fusiounen ëm 10 % eropzesetzen.

Et gëtt generell festgehalen, dass déi nei Gemeng de Subsid vum Staat wäert notzen, fir d'Scholdelaascht ze reduzéieren a fir Projeten aus dem pluriannuelle Plang ze realiséieren, ouni dass dat méi am Detail fixéiert wier. De Syvicol hieft dat positiv ervir, well et der zukünftiger Gemeng eng gewësse Flexibilitéit bei der Ëmsetzung léisst.

De Projet de loi reegelt am Detail d'Modalitéite vun der Fusioun an déi néideg Iwwergangsbestëmmungen.

Wéi vun der Gemeng gewënscht, trëtt d'Fusioun den 1. September 2023 a Kraaft. De Sëtz vun der neier Gemeng Groussbus-Wal wäert zu Groussbus sinn. Eng Transitionperiod gëllt bis déi nächst Gemeinwesen am Joer 2029. Déi nei geschafte Gemeng ass

an där Zäit an zwou Sektioenen ënnerdeelt, déi dem Territoire vun den aktuelle Gemengen entsprechen. Bëid Sektioenen gi vu jee weils sechs Gemeinverträge vertruend. De Schafferot vun der neier Gemeng setzt sech an der Iwwergangsperiod zesummen aus engem Buergermeeschter an dräi Schäfte, woubäi zwee vun dëse Gewielten d'Sektioone Groussbus an zwee d'Sektioone Wal verrieden. Gewielt gëtt dës Gemeinrot bei de Gemeinwesen vum 11. Juni vun dësem Joer.

(M. Carlo Weber interrompt son discours pour quelques instants.)

Gewielt gëtt do och nom Majorzsystem. An enger Derogatioun zum Walgesetz vum 2003 bleift de Majorzsystem der Gemeng Groussbus-Wal bis zu de Gemeinwesen 2035 erhalen. De Gesetzesprojet enthält och Bestëmmungen fir d'Personal vun deenen zwou Gemenge fir sécherzestellen, datt d'Leit vun där neier Gemeng iwwerholl ginn. Zum Beispill wäerte sech déi zwou Gemeinsekretere an där neier Gemeng d'Aufgabe vum Gemeinsekreter deelen.

Domat wier ech ewell esou gutt wéi um Enn vun dësem Rapport. Felicitatioun nach eng Kéier a villmools merci un d'Gemeinvertrieeder mat hirem Personal fir dës wichtege Schratt an d'Zukunft. Villmools merci och u jiddereen, deen un dësem Dossier matgeschafft huet.

Duerch dës Fusioun huet déi nei Gemeng elo 2.200 Awunner, verdeelt op enger Fläch vun 39,8 Quadrat-kilometer. Ech schlëssen dësse Projet mat engem schéine Saz, wéi déi Gemeinverantwoortlech an hirer Brochür geschriwwen hunn: „Op ee gemeinsame Wee. Zesumme méi staark. Scho laang si mir Nopere, a Frëndschaft matenee verbonden. Eng Fusioun hëlleft eis, eis Zukunft optimal ze gestalten.“

Ech ginn heizou natierlech den Accord vun der LSAP a soe Merci fir Är Opmierksamkeit an der Fusiungemeng Groussbus-Wal alles Guddes fir d'Zukunft. An domat si mer elo bei 101 Gemengen hei am Land. Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools dem Här Rapporteur Carlo Weber.

An d'Wuert geet elo un den éischten ageschriwwene Riedner an dat ass den honorabelen Här Michel Wolter. Här Wolter, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Michel Wolter (CSV) | Ech soen Iech Merci, Här President, fir d'Wuert. Ech wollt e puer méi grondsätzlech Iwwerleeungen zu de Fusiounen aflësse loosse an den Debat, well eigentlech jo dem Rapport, dem exzellente Rapport vum Rapporteur, wat den Detail vun dëser Fusioun ubelaangt, elo näischt méi bäizefügen ass.

Wéi mer, Dir Dammen an Dir Hären, Mëtt der 90er-Joren ugefaangen hunn, driwwer nozedenken, wéi mer eist Land kéinte moderniséieren, hu mer dat op enger Rei vu Punkten diskutéiert. Mir hunn dat an der Landesplanung diskutéiert. Mir hunn e Ministère vun der Réforme administrative geschafft a mir hunn eis d'Fro gestallt, wéi sech den administrativen Opbau vun eisem Land soll fir d'Zukunft gestalten.

Mir hunn eis d'Fro gestallt, wéi mer e moderne Staat kéinten opbauen, an deem jiddwereen op senger Plaz an a senger Autonomie kéint schaffen. Mir wollten d'Relatiounen verbessere tëscht dem Staat an den eenzele Gemengen. A mir sinn zur Konklusioun komm, dass déi Organisatioun, wéi se vum Napoleon ëm 1798 hei zu Lëtzebuerg agefouert ginn ass, net

méi den zilféierenden Iddie vun engem Land am 21. Joerhonnert kéint gerecht ginn.

Mir waren der Meenung, dass een d'Gemengen organisationell a finanziell esou opstelle muss, datt se déi ëmmer méi komplex Zesammenhäng, souwuel politesch wéi administrativ, kënne bewältegen. Aus där Reflexioun, déi breet gefouert ginn ass deemools, si mer zu gewëssene Mindeststandarde komm.

An engem Land, dat deemools eng Bevëlkerung vu 436.000 Leit hat, Stand 2000, ware mer der Meenung, datt am ländleche Raum een tëschent 3.000 an 3.500 Leit géif brauchen, fir eng Gemeng administrativ an technesch esou opzestellen, datt se den Erwaardungen an och den Eerausforderunge vun der Zäit kéint entsprechen. Am stätesche Raum si mer vun enger Stärkt vu ronn 10.000 Leit ausgaangen, well een do um Niveau vu senger Administratioun nach e gudd Strapp konnt derbäisetzen.

Eng Rei Fusiounen, déi an deene leschte Jore gemaach gi sinn, hunn deene Krittikären och entsprach a si hunn notament an enger Gemeng, déi ech selwer haut presidéieren, bewisen, dass, wann een de Seuil vun 10.000 Leit am urbane Raum depasséiert, een eng komplett aner Organisatioun vu senger Gemeng ka virhuelen, wéi wann een dat net huet.

Mir hunn deemools am Norden ugefaangen, bei deenen un der Nordspëtzt, déi bereet ware matzeschaffen, well se am wäitste vun der Stad ewech waren. A mir hunn et fäerdegbruecht, an enger Legislaturperiod, mat Ausnam vum Fall Wäiswampech, wat e ganz spezielle Fall deemools scho war a bis haut och net anescht ass, bis erof op Tandel d'Buergermeeschteren alleguerten dervun ze begeeschtere fir matzemaachen.

Mir hunn ëm 2000 eng weider Iddi lancéiert. Dat war déi fir ze soen: „Kommt, mir kucken, ob mer net, 60 Deputéiert, 60 Gemenge kéinte schafen!“ 60 Gemengen, déi esou opgestallt wäeren, datt se den Eerausforderunge kéinten entsprechen. Mir waren der Meenung, datt, wa mer an déi Richtung géife goen, mer och déi Fro vun der Trennung vun de Mandater anescht kéinten ugoen. Mir hunn deemools déi Iddi, déi haut nach aktuell ass, vun der Chambre des élus locaux, lancéiert, well mer dervun ausgaange sinn, dass een aus der Chamber d'Gemengekompetenz net kéint eraushuelen, ouni datt ee se op enger anerer Plaz fir den Interêt vum Land gewënnbréngend nees géif erabrénge. Dat Ganzt geet awer net, wann een 102 oder 101 oder 100 Gemengen huet, well d'Equatioun 60 Deputéiert–102 Gemengen oder 100 Gemengen, déi ergëtt sech net d'selwecht, wéi wann ee se esou stellt, wéi mir se deemools virun iwwer 20 Joer gestallt hunn.

Mee wat ass geschitt an deene leschten 20 Joer? D'Kompetenzberäicher vun de Gemengen, déi gi permanent an d'Luucht. Nei Aufgabe gi vum Staat u si delegéiert. Op där anerer Säit, duerch d'Ofschafte vun den Distriktskommissariater 2016 an och duerch e Gesetz, dat mer rezent hei gestëmmt hunn iwwert d'Simplification administrative, komme mer an eng Situatioun, dass d'Responsabilitéit bei de gewielte Verrieder an och bei de Beamten ëmmer méi grouss gëtt.

An enger ëmmer méi schwéierer legislativer Zesummesetzung fäerten ech – dat hunn ech deemools, wéi mer de Projet de loi gestëmmt hunn, gesot –, dass mer an eng Situatioun wäerte kommen, datt, wa mer eis Gemengen net alleguer bis op déi lescht a même setzen, fir administrativ an technesch ze fonctionéieren, mer riskéieren, an den nächste Joren eng Rei vu Prozesser ze kréien, ganz einfach well déi schützend Hand, déi den Interieur iwwer Joerzénge an iwwer

Joerhonnerten iwwer eis Gemenge geluecht huet, an Zukunft net méi do wäert sinn.

Dofir ass mäin Appell haut – ech weess, dass deen net wäert gehéiert ginn, mee et soll een, wann een u Saache gleeft an der Politick, a scho säit 25 Joer dru gleeft, ni ofhalen ze hoffen, dass et eng Kéier kënnt –, dass ee sech no deenen nächste Wale géif eng Prozedur an en Timing ginn, fir deen Dossier hei iergendwann eng Kéier zum Ofschloss ze kréien.

Esou wéi den Dossier haut traitéiert gëtt, ass en net zilféierend. Mir kënnen net an deem Rhythmus weiderfueren, dee mer elo maachen, fir eng, zwou oder dräi Fusiounen an enger Legislaturperiod unzestousen an och vläicht zum Ofschloss ze bréngen.

Mir missten eis schonn eng Kéier driwwer ënnerhalen, ob et net sënnavoll wier, dann am Joer 2025, 25 Joer duerno, dee Schrëtt ze maachen, dee mer 25 Joer virdrun net fäerdegbruecht hunn, nämlech ze kucken, en neien, e modernen, een op d'Zukunft ausgeriichten administrativen Opbau fir eist Land ze schafen, an deem keng Lächer a keng Flecke Rescht bleiwen, mee wou mer all eenzeler Gemeng als administrativ autonomem, responsablem an och kompetentem Partner vum Staat d'Méiglechkeete ginn, deenen Eerausforderungen entgéintzekommen, déi déi modern Gesellschaft huet.

En attendant wënschen ech de Kollege vu Wal a Groussbus an och duerno vu Walbredimus a Bus alles Guddes, déi sech ganz vill Méi gemaach hunn. Ech hu selwer eng Fusioun gemaach, duerfir weess ech, wéi schwierig et ass, mat de Leit an d'Gespréich ze kommen. Ech weess awer och, datt, wann ee gutt Argumenter huet, een d'Leit dovun iwwerzeegt kritt.

Déi véier Gemengen hei, déi hunn et fäerdegbruecht, am Gespréich mat hire Leit hir Leit dervun ze iwwerzeegen, dass déi Fusioun hei sënnavoll ass. Ech wënschen hinnen alles Gutt fir d'Zukunft an ech hoffen, datt se sech an där neier Kompositioun déi finanziell, administrativ an technesch Kompetenze kënnen uneegnen, déi noutwendeg sinn, fir den Eerausforderunge vun der Zäit entgéintzekommen.

Villmools merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Wolter. An nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorablen Här André Bauler. Här Bauler, Dir hutt d'Wuert.

M. André Bauler (DP) | Merci, Här President. Wann ech Schankemännchen a Prommenhaff soen, un de legendäre Micky-Maus-Bal denken, deen am Februar an der Fuesent ass oder vum eelsten Duerf-Pompjees-corps aus dem Land schwätzen, da weess jiddereen, datt ech un d'Gemeng Groussbus denken.

A wann ech d'Wierder, déi elo hei gefall sinn, Nei Brasilien, Randschelt oder Heeschpelter Naschtquarkerten nennen, da kommen engem Biller aus der Gemeng Wal an de Kapp.

Den Här Hahn huet mer elo deslescht gesot, datt e virun zwéi Joer an der Pandemie esou begeeschtert war vun deenen zwou Gemengen, datt e souguer mat sengem Fils duer Schlittfuere gefuer ass.

Haut sollen dës zwou Gemengen zesummekommen, si solle bestuet ginn an an enger eenzeger Gemeng opgoen.

Leif alleguer, d'Gemenge Groussbus a Wal sinn zwou vun deene klengste Gemengen, déi zënter Joerzénge enk matenee verbonne sinn. Mir wëssen et alleguer heibannen, op d'Gemengepolitik kommen a leschter Zäit enorm Eerausforderungen duer.

Deementspriechend brauche mir och Gemengen, déi de rapiden Entwécklungen an diverse Beräicher wéi Infrastrukturen, Sécherheet, Energie oder Klima Rechnung droen, fir och weiderhin zäitgeméis, biergero a gutt fonctionéierend Servicer ze garantéieren.

An enger Welt, déi ëmmer méi komplizéiert, digital vernetzt a schnelliweg gëtt, mussen eis Gemenge beschtméiglech opgestallt sinn. Et ass kee Geheimnis, datt et besonnesch kleng Gemengen ëmmer méi schwéierfält, fir e modernen, qualitativ héichwäertegen, beschtméigleche Service um Bierger unzubidden, jo, deem gerecht ze ginn, e Service, deen dem Alldag an de Liewensrealitéite vun de Leit ugepasst ass.

Jo effektiv, d'Uspréich an d'Eerausforderunge wuesse kontinuéierlech, sief dat am Schoulwiesen, an der Kannerbetreuung, an der Logementsproblematik, an der Ëmweltpolitik oder bei diversen Infrastrukturprojekten, fir der demografescher Entwécklung Rechnung ze droen an eeben och bei der reng administrativer Aarbecht.

Fir dësen Eerausforderungen an Zukunft gerecht ze ginn, musse sech eeben eis Gemengen haut adequat opstellen, fir fit fir muer ze sinn. Grad elo, also a Krisenzäiten, gëllt eemol méi d'Devis „Zesumme si mir méi staark“.

Leif alleguer, aus der Fusioun Groussbus-Wal muss e reelle Méiwäert fir d'Awunner entstoën. D'Zil muss et sinn, fir déi aktuell Manpower an déi finanziell Ressourcen ze bündelen a sech fir méi Liewensqualität fir d'Bierger anzesetzen. Et däerf hei keng Gemeng zum Verléier vum der Fusioun ginn, ganz am Géigendeel.

Eng Fusioun bedeit dann och net automatesch de Verloscht vun der lokaler Identitéit. Duerch eng Fusioun kënne Verwaltungen zesummeschaffen, Synergie schafen, d'Ressourcë kënne besser genotzt ginn, fir esou méi effektiv am Interessi vun dem Bierger an der Biergerin ze schaffen.

Wichtig ass och ze preziséieren, an de Rapporten huet dat ganz gutt gesot, dass déi ronn 30 Veräiner hir Dynamik an hir Eeigenart natierlech behalen an net vun uewen erof zesummegeluecht ginn. E flott Beispill vu konstruktiver a sënnavoller Zesummenaarbecht weisen d'Musek vu Groussbus a Wal, déi scho laang kollegial a kreativ zesummeschaffen. Des Weidere wäerten d'Duerfschoulen an d'Maison-relais an deene jeeweilegen Uertschafte bestoe bleiwen an d'Eröffnungszäite vun de Populationsbüroe wäerten zukünfteg och méi flexibel kënnen organiséiert ginn, fir just e puer positiv Beispiller vun dëser Fusioun ze nennen.

Här President, als Demokratesch Partei si mer der Meenung, dass eng Fusioun just da Sënn mécht, wann d'Bierger de Projet matdroen. Mir wëllen näischt vun uewen erof diktéieren, mee d'Leit esou fréi wéi méiglech an d'Diskussiounen matabannen an hiren Iddien, hire Propositionen, awer och hire Bedenke Rechnung droen. Genau dës Approche ass och bei dëser Fusioun berücksichtegt an ëmgesat ginn.

Här President, zwou Gemengen an zwéi Gemengereit hunn aus früe Stécker entscheet, fir hir Zukunft zesummen an d'Hand ze huelen. Aus zwéi gëtt elo eent. Zesummen a mat der grousser Ënnerstützung vun der Bevëlkerung wäerten déi zwou Gemenge Groussbus a Wal hir Stärkte bündelen, fir sech zesumme fir méi Liewensqualität anzesetzen. D'Fusioun war nëmme méiglech, well déi respektiv lokal Politiker och dru gegleef hunn a well hinnen d'Wuel vun hire Bierger méi wichteg war wéi hiren eegenen Ego an hir perséinlech Ambitiounen.

Fir ofzeschlüsse ginn ech am Numm vun der DP-Fraktioun den Accord zu dësem Fusiounsgesetz Groussbus-Wal a wënschen der neier Gemeng an all hire Matbierger all Guddes fir d'Zukunft. Ech wëll awer och, gradewéi meng Virriedner, de Gemengerotsmemberen an och de Beamte felicitéiere fir déi vill Aarbecht, déi si an dësem Fusiounsprozess geleescht hunn. An dem Rapporteur wëll ech natierlech en häerzleche Merci soe fir säi mëndlechen a schrëftleche Rapport.

Merci fir d'Opmierksamkeet.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | An ech soen dem Här André Bauler Merci a ginn d'Wuert weider un d'Madamm Stéphanie Empain. Madamm Empain, Dir hutt d'Wuert.

Mme Stéphanie Empain (déi gréng) | Villmools merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, léif Gemengevertreider a -verriederin, déi Der haut extra an d'Chamber komm sidd, fir derbäi ze sinn, wann Äre Projet dann hei gestëmmt gëtt.

Ech wëll natierlech ufänken, andeems ech net vergiessen, dem Här Rapporteur villmools Merci ze soe fir säi schrëftlechen a mëndlechen Rapport. Domadder kann ech direkt méi an de Sujet goen a muss mech net mat all den Detailer ophalen.

Fir d'Gemenge vu Groussbus a Wal bedeit de Vott vun haut wirklech e grouse Schrëtt, fir dee si laang a vill geschaff hunn, wou vill Froen hu misse gekläert ginn, wou vill Onsécherheeten hu missen aus dem Wee geraumt ginn a wou sécher och vill Iwwerzeugungsarbecht huet musse lénks a riets geleescht ginn, wou sécher och net jidderee seng lescht Zweifel aus dem Wee geraumt kritt huet, mee wou ënnert dem Stréch awer, géif ech soen, déi allermeescht wëssen a verstinn, dass dat heiten dee richteg Schrëtt ass, deen déi zwou Gemengen hei maachen.

Mir Gréng sti fir staark an attraktiv Gemengen, déi hirem Déngscht um Awunner, egal wou am Land, musse kënnen gerecht ginn. An no den zwou Fusiounen, iwwert déi mer haut schwätzen, wäert Lëtzebuerg dann nach 100 Gemengen am Land zielen. An Zil ass et natierlech, dass duerch aner, weider Fusiounen dës Zuel nach weider erofgeet. Well Fusiounen bidde kleng Gemenge vill Potenzial, souwuel fir d'Gemengeverwaltung wéi och fir hir Awunner. Et muss ee soen, dass jo och no dëser Fusioun déi hei Gemeng, esou gesinn, nach ëmmer relativ kleng ass.

Grad wa mer iwwert déi aktuell Situatioun vu Pandemie, multiple Krisen an esou weider nodenken, dann ass et wichteg, méiglechst staark an handlungsfäeg Gemengen ze hunn, déi hir Awunner an Awunnerinnen kënnen begleeten, ënnerstëtzen an déi och déi néideg Leit, Kompetenzen a Mëttelen hunn, fir am Sozialberäich, am Logement, am Ëmwelt- a Klimaberäich, bei der Kannerbetreierung, Sportsinfrastrukturen, Kultur, Drénkwaasserversuergung an esou weider an esou fort wirklech kënnen aktiv ze ginn.

A kleng Gemenge kënnen deem Usproch kaum nach gerecht ginn. Hinne feelt den néidege Spillraum. A Wal ass oder war bis elo déi zweetklengst Gemeng hei am Land. Projeten, déi hinne ganz vill um Häerz leien, wéi eeben d'Thillenvogtei – se ass schonn ugeschwat ginn – zu Randschelt, dee ganzen Engagement am Slow Tourism an esou weider, dat alles si Projeten, déi eng Envergure hunn, déi fir eng kleng Gemeng op Dauer esou net ze droen ass.

An dofir géllt eeben de Credo „Zesumme méi staark sinn“, an dat ass och de Slogan, mat deem d'Gemenge Groussbus a Wal an de Referendum gaange sinn an hir Awunner an Awunnerinnen iwwerzeegt hunn.

Méi Handlungsfäegkeet fir d'Gemeng, gebündelt a moderniséiert Gemengeservicer, Erspurnisser bei den Depensen doduerch, dass net alles muss duebel ugeschafte ginn. An am Fong geholl ass dat dann och e bësselche wéi an enger Koppel. Wann ee bis de Stot zesummeleet an d'Käschten deele kann, da kann ee sech normalerweis méi erlaben, wéi wann een alles eleng muss maachen.

Une voix | Très bien!

(Interruption)

Mme Stéphanie Empain (déi gréng) | An och fir d'Veräinsliewen ...

(Interruption et hilarité)

Ech hu mech déi ganzen Zäit gefrot: Dat Bild, brénge et elo iergendeppes mat sech? Merci.

Och fir d'Veräinsliewe si Fusiounen wichteg, grad an Zäiten, wou et och am Benevolat ëmmer weider biergof geet an et wichteg ass, d'Veräinsliewen ze stäerken. An doduerch, dass d'Veräiner kënnen zesummekommen, huet een erëm eng gewësse Masse critique, fir vu Konscht bis Sport wirklech eng gewëssen Offer um Liewen ze halen. An an deem Sënn begreisse mir als gréng Fraktioun natierlech dës Fusioun, duerch déi déi nei Gemeng elo op ronn 2.200 Awunner wäert kommen.

Mee mir wëssen och, dass hannert de Kulisse vun esou enger Fusioun engersäits ganz vill politesche Courage stécht, mee och enorm vill Aarbecht. A béides wéilt mer hei ervirsträichen.

De Courage hunn, esou eng Fusioun unzegoen, dat ass déi eng Saach. Mee et brauch een och dat néidegt Fangerspëtzegefill. An dass hei e Modus vivendi fonnt ginn ass, wou nom Prinzip „zweemol sechs“ gewielt gëtt bei den nächste Gemengewalen, mat véier Leit am Schäfferot, jeeweils zwee pro aler Gemeng, dat fanne mir eng flott Iwwergangsléisung.

Wa mer dann awer bei de Sujet vun der Ëmsetzung kommen, da lount de Bléck sech hannert d'Kulissen och, well kleng Gemengen hunn et am Alldag souwiesou scho relativ schwéier.

(Brouhaha)

Wa se dann awer nach esou eng Mammutaufgab wéi eng Fusioun mussen duerchzéien, da bedeit dat e risegen Effort ...

M. Fernand Etgen, Président | Et wier gutt, wa verschidde Leit hei net géife méi haart schwätze wéi d'Madamm Empain. Si wier dankbar an nach ganz vill anerer. Merci.

Mme Stéphanie Empain (déi gréng) | Merci och, Här President. Et ass elo e bësselche méi angeneem. Wéi gesot, kleng Gemengen hunn et am Alldag, egal wéi, schonn immens schwéier. Wa se dann nach esou eng Mammutaufgab wéi esou eng Fusioun musse stemmen, da bedeit dat e risegen Effort, net just fir déi politesch Responsabel, mee virun allem och fir déi eenzel Gemengeservicer.

An der Praxis bedeit de Vott vun haut ënner anerem, dass bis zum September déi ganz Ëmstellung musse gemaach gi sinn, déi et dann eeben och erlaben, dass aus zwou Gemengen eng Gemeng gëtt. A fir dat administratiivt Personal bedeit dat zum Beispill, dass hire Congé fir dës Joer ganz, ganz spärlech wäert ausfalen.

Hannert dem ganze Gemengepersonal stinn awer och politesch Verantwortlecher, déi net nëmmen de Courage haten, déi Fusioun unzegoen, mee déi och ganz vill perséinlechen Engagement do mat erabruucht hunn, well mir sinn eis alleguerde bewosst – ech mengen, dat ass keen neie Constat –, dass de Congé politique, deen

engem Gemengeresponsabelen zousteet, knapps bis net duergeet, fir sengem Mandat gerecht ze ginn. Wann dann awer nieft der allgemenger Gestiou vun enger Gemeng och nach eng Fusioun derbäikënn, da kann een oder et muss ee bal vu Benevolat schwätzen, deen hei bedriwwen gëtt!

An dofir wëll ech meng Ried haut och mat engem Merci ophalen: E Merci un all déi, déi dës Fusioun méiglech gemaach hunn a méiglech wäerte maachen, an dat am Sënn vun hire Bierger a Biergerinnen!

Mam Vott vun haut bestuede mer souzesoen déi nei Koppel a ginn hirem gemeinsamen Haushalt eng legal Basis an an deem Sënn wënsche mir Iech nach vill Energie op der leschter Ligne droite an natierlech och e gudden Start an déi gemeinsam nei Zukunft!

An domadder ginn ech och den Accord vun der grénger Fraktioun.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Empain. An da wier et elo um honorabelen Här Jeff Engelen. Här Engelen, Dir hutt d'Wuert.

M. Jeff Engelen (ADR) | Merci, Här President. Mir liewen haut an enger Zäit, déi ëmmer méi komplex ass an ëmmer méi schwierig gëtt. Mir gesinn dat an der Gemeng Wëntger. Ech hunn et selwer scho mat erlieft: Do hate mer, wéi d'Fusioun ugefaangen huet – mir hu jo och eng Fusioun gemaach –, do hate mer 1990, wéi ech an de Gemengerot gewielt gouf, véier Leit am Sekretariat sëtzen, haut hu mer der 13 do sëtzen, dat an Zäit vu gutt 30 Joer. Ech mengen, dat muss eis emol ze denke ginn, datt mer amgaang sinn, eis selwer fäerdegzemaachen.

Näischt gesot, wëll ech dat virausschécken. Ech wëll dem Här Carlo Weber en häerzleche Merci soe fir säi schrëftlechen a mëndlechen Rapport. Deem ass net méi vill bäizefügen. Ech mengen, jorelaang sinn dës zwou Gemengen ewell enk verbonnen, an ech mengen, et ass kloer – och merci hinnen –, datt si dee Schrëtt do maachen: De Service gëtt verbessert, d'Synergie gi gebündelt.

Mee wat ëmmer wichteg ass an enger Fusioun, dat ass, datt d'Leit déi Fusioun matdroen, well soss geet et schif an, ech mengen, dat kann net Sënn an Zweck sinn an d'Leit mussen agebonne ginn! Ech mengen, an der Gemeng Wëntger, Här Wolter, déi war ewell fusionéiert, ier Dir Minister gi sidd. Déi ass, wéi Äre Papp nach politesch aktiv war, realiséiert ginn, do war schonn den éischte Fusiounsgedanken 1978 oder scho virun. Mee dat war eng aner Viraussetzung an do war kee Referendum an déi Gemeng huet sech an hirer Entwécklung ganz gutt gedroen.

Dat gesot, wëll ech dann och de Gemenge Groussbus a Wal en häerzleche Merci soe fir all déi Bestriewungen, déi se gemaach hunn, an ech wëll hinnen och vill Succès wënsche fir d'Zukunft. An natierlech wäerte mir als ADR dës Projet matstëmmen.

Ech soen Iech Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Engelen. An da geet d'Wuert un d'Madamm Myriam Cecchetti.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Jo, ech maachen dat ganz kurz a bündig hei vun der Plaz. Also, dem Rapporteur emol e ganz, ganz grouse Merci fir säi exzellente schrëftlechen a mëndlechen Rapport.

Da wëll ech soen: Esou eng Gemengefusioun, dat ass eng Win-win-Situatioun, wann een dat gutt ugeet, an, ech mengen, dat ass hei gutt ugaange ginn. Dat brauch seng Zäit, et muss ee Biergerbedeelegung hunn, et muss een Transparenz hunn, et muss een do

ganz kloer d'Fakten op den Dösch leeën an et muss een eens ginn zesummen – an ech mengen, dat ass hei ganz wonnerbar geschitt! An dofir wünschenech där neier Fusiounsgemeng eng glécklech Händchen an Zukunft a si wäerten dat wuel sécher weider maachen. A mir wäerten deem doten natierlech och zoustëmmen.

Merci fir d'Nolauschteren.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Cecchetti. A leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Marc Goergen. Här Goergen, Dir hutt d'Wuert.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President. Merci dem Carlo Weber fir dee gudden Schrëftlechen an erfrëschende Rapport. Ech huelen direkt déi zwou Gemenge beieneen, Groussbus-Wal a Bus-Waldbriedemes, och merci de Gemengeréit an all de Vertrieeder, déi haut heihinner komm si fir dee fir si ganz wichtige Moment, wou vill Viraarbecht geleescht ginn ass an elo awer d'Aarbecht a sech richtig ufänkt, wou ee ka richtig upaken.

Mir Piraten begrëssen a sech all Fusioun, déi d'Gemenge kënnen maachen. Mir hunn d'Meenung, dass mer bei 75 Gemengen op laang Siicht sollten am Land lande bei iwwer 5.000 Awunner, well mer gesinn, dass d'Erausfuereunge fir d'Gemengen immens komplex ginn an dass een esou de Bierger en optimale Service ka bidden.

Ech verstinn awer och déi eenzel Bierger, déi heiansdo Bedenken hunn, wann eng Fusioun stattfënnt. Do muss een awer och ganz kloer soen, wann d'Verwaltung fusionéiert, heescht dat net onbedéngt, dass ee seng Identitéit an deem Duerfkär, wou ee bis dohinner gelieft huet, verléiert. Dofir ass eng Fusioun eng Risechance an dat dierf een op kee Fall negativ gesinn!

Mir Piraten sinn och der Meenung, dass, wann d'Fusiounen kommen, se just iwwert e Referendum dierfe stattfannen, soudass mer d'Bierger matabannen. Well wat bréngt et, herno fusionéiert ze sinn, wann d'Bierger do net géife matzéien? Deementspriedend soll et d'Entscheidung vun de Bierger bleiwen. Et kann een awer op nationaler Eebene, ob dat elo d'Chamber oder d'Regierung ass, heiansdo den Ustouss ginn, fir dass de Ball richtig an d'Rulle kënnt, an e bëssen e Plang virginn, dass een eeben eist Zil, 75 Gemengen am Land, déi nächst Joren eng Kéier wäert erreechen.

A wat mech och gefreet huet: Et ass aus dem Carlo Weber senger Interventioun ervirgaangen, dass d'Musek fusionéiert. Als Musekspresident hunn ech selwer eng Kéier esou en Exercice matgemaach, wéi Rodange a Rolleng fusionéiert hunn, an ech weess, wéi schwierig dat deemools war, an ech weess awer, wéi schéin et ass, wann herno d'Téin op de Concerten erauskommen. An dat ass eigentlech e symbolesch Bild fir d'Fusioun vun der Gemeng, well zwou Museken spillen zwar e bësse méi kleng Stécker, mee et kann een herno als fusionéiert Musek vill méi schéi Stécker spillen an et komme vill méi schéin Nouten eraus!

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Goergen.

D'Regierung huet d'Wuert, d'Madamm Inneministesch Taina Bofferding.

Prise de position du Gouvernement

Mme Taina Bofferding, Ministre de l'Intérieur | Här President, haut ass en, jo, wonnerbaren Dag! An ech fannen et och wonnerbar, dass d'Buergermeeschtesch an déi dräi Buergermeeschtere mat hire Kolleeginnen

a Kolleegen aus dem Gemengen- a Schäfferot haut derbäi sinn!

Ech hat se alle véier kontaktéiert, fir hinne matzedelen an aller Euphorie, dass haut d'Gesetz géif gestëmmt ginn. An do hunn ech awer gemierkt, dass se dat scho wossten, dass ech net déi éischt Persoun war, déi hinnen déi gudden Noriicht bréngt, well de Reporter se scho kontaktéiert hat, deem ech awer elo net rose sinn, well dat weist, dass e seng Aarbecht gudd gemaach huet, dass e sech dorobber gudd préparéiert huet, a soen em dann och direkt scho Merci fir säi gudden Schrëftlechen a mëndleche Rapport!

Ech wollt elo net op de Fong agoen. Ech mengen, d'Detailer sinn alleguerter scho méi wéi eemol elo erkläert ginn. Ech géif just gäre kuerz op d'Form agoen. Ech weess, dass et munchen net séier genuch geet. Mir geet et och ni séier genuch, mee trotzdeem bleiwen ech bei mengem Prinzip, dass d'Initiativ vun der Gemenge selwer muss kommen, dat zesumme mat de Leit. Et muss de Wille vun den Awunnerinnen an Awunner ginn aus de jeeweilege Gemengen, dat iwwer Referendum ..., ganz kloer net vun uewen erof diktiert a sécherlech och keng Gemeng, déi hei soll bevormunt ginn.

Ech hunn ni den Usproch gestallt, d'Landkaart selwer ze zeechen. Wéi gesot, eng Fusioun kann nëmmen op Fräiwëllegkeet baséieren, ëmmerhi soll et fir d'Éiwegkeet halen. An ech huelen dann och hei d'Bild vun dem Privaten: Ech mengen, och am Private siche mer eis Partnerin a Partner selwer aus – da soll et och bei de Gemengen esou sinn.

De Prinzip vun der Fräiwëllegkeet ass net ëmmer deen einfachsten, dat ass richtig. Dat erfuerdert vill Ausdauer, et erfuerdert Courage, vill Zäit, vill Energie. Mee et ass awer dee richtigste Wee an et ass och definitiv dee Wee, deen et sech lount ze goen!

Wann ech vu moderne Gemenge schwätzen, da mengen ech domadder och resilient Gemengen. Ech verweisen hei och op d'Tutelle administrative, déi ass och virdrunner schon ernimmt ginn, déi mer elo reforméiert hu mat dem e-MINT, där neier digitaler Plattform, dem Austausch tëschent dem Interieur an de Gemengen, wou mer eebe grad déi Komplexitéit an déi vill Dossieren, déi d'Gemengen hunn ..., wou mer jo grad hei hinne wëllen ënnert d'Äerm gräifen an d'Saache méi einfach, méi transparent maachen.

Ech kann och weiderhi garantéieren, dass déi schützende Hand vun der Interieur net verschwonnen ass, am Géigendeel: Mir strecken de Gemengen op eng ganz kollegial Manéier d'Hand weider aus a si wëssen, dass se op eis kënnen zielen, a si wëssen, esou wéi eise Programm et seet, dass se dat mat eis zesumme matenee fir eng modern Gemeng alles kënnen maachen.

A wann ech vu resiliente Gemenge schwätzen, da sinn ech och der fester Iwwerzeegung, dass d'Gemengen nun emol eng gewëss Gréisst brauchen, an dofir bleiwen d'Fusiounen fir eis e ganz wichtegt Instrument, op dat mer weiderhi setzen. Wéi gesot, et muss op d'Initiativ vun de Gemengen aus goen, zesumme mat den Awunnerinnen an Awunner. An duerfir nach eng Kéier Felicitatiounen un déi véier Gemengen, dass si dese Wee gaange sinn an dass si och elo bereet sinn ze fusionéieren.

Et war ganz – dat wëll ech och soen – agreabel, mat hinnen ze schaffen. Mir hu vill Zäit matenee verbruecht, virun allem hutt der nach méi Zäit mat menges Servicer verbruecht. Mee dat gehéiert dozou. Wéi gesot, mir hëllefen do, wou mer kënnen. Mee et huet mech net iwwerrascht, dass mer esou gudd matenee funktionéiert hunn, well ech ka mech un déi

éischt Gesprecher erënneren, wéi iwwerzeegt der waart, wéi eng Dynamik der mat erabruecht hutt, an dat huet sech och esou duerchgezunn an et ass och gudd, dass mer esou kënnen weiderschaffen. Voilà!

Dës gesot, sinn ech frou – an ech gräifen dann elo schon dem zweete Punkt vir –, dass mer elo un déi magesch Grenz vun 100 Gemengen hei am Land kommen. A falls elo déi eng oder aner Gemengeresponsabel eis nolauschteren an och elo op de Gout komm sinn a Loscht hunn ze fusionéieren: Meng Dier steet Iech op!

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools der Madamm Inneministesch Taina Bofferding. D'Diskusioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8003. Den Text steet am Document parlementaire 8003⁵.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8003 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Mir maachen elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi ass eestëmme mat 60 Jo-Stëmme uegheoll.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Laurent Mosar), MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Mme Elisabeth Margue, M. Georges Mischo, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Georges Mischo), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Gusty Graas) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

9. Dépôt d'une résolution par M. Fernand Kartheiser

Ier mer bei dat nächst Bestietnis kommen, géif ech dann dem Här Kartheiser nach d'Wuert gi fir den Depot vun enger Motioun.

Exposé

M. Fernand Kartheiser (ADR), auteur | Jo, villmools merci, Här President. Ech hu gesinn, et ass eng Resolutioun, mee ech hoffen, dass Är grousszügig Erlabnis och op Resolutiounen unzewenden ass.